

***KALENDARIUM HISTORYCZNE
PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W BARANOWIE SANDOMIERSKIM***

*Opracowała:
mgr Barbara KLARMAN
nauczyciel historii*

SPIS TREŚCI:

I. CZASY NOWOŻYTNE / WIEKI XIV - XVIII /.

II. WIEK XIX.

III. WIEK XX / DO ROKU 1999 /.

IV. BIBLIOGRAFIA.

I. CZASY NOWOŻYTNE / XIV - XVIII /.

• XIV - XVI wieki:

Według Jana Długosza, polskiego kronikarza i dziejopisarza z XV wieku, "parafia baranowska " jest bardzo starożytna", powstała około 1350 roku z uposażenia króla Kazimierza Wielkiego, a "pierwszy kościół parafialny w Baranowie nad Wisłą został zbudowany bardzo dawno".

Około 1440 roku istniał w Baranowie drewniany kościół parafialny pod wezwaniem świętego Jana Chrzciciela, zbudowany na najwyższym wzniesieniu w mieście.

Nie wiadomo czy w Baranowie nad Wisłą istniała już szkoła parafialna. Przypuszczać należy, że tak, gdyż kościoły wówczas były wówczas nie tylko ośrodkami religijnymi, ale również i ośrodkami nauki.

Już w XIII wieku przy kościołach parafialnych w Polsce, tak w miastach, jak i na wsiach powstawały szkoły parafialne, w których uczyli bakałarze, scholarze i księża. Przekazywano w nich elementarną wiedzę katechetyczną, ale także kształcono w sztuce czytania, pisania i rachowania na poziomie podstawowym, dając mniejsze lub większe osłuchanie i obycie z językiem łacińskim.

• 1569 rok:

Dobra baranowskie wraz z zamkiem przejmuje można rodzina magnacka z Wielkopolski - Leszczyńscy herbu Wieniawa z Gołuchowa.

Wprowadzają oni do swoich nowych włości tak jak i w Wielkopolsce, nowe reformacyjne prądy religijne. Dzięki Leszczyńskim Baranów stał się wówczas poważnym religijnym i kulturalnym ośrodkiem polskiej reformacji - odłamu kalwinizmu zwanego Braciami Czeskimi. Istniejący kościół katolicki zamieniają na zbór kalwiński Braci Czeskich pod wezwaniem świętego Jakuba.

• Przełom XVI / XVIII wieków:

Drugi z kolei właściciel dóbr baranowskich z rodu Leszczyńskich , Andrzej / Jędrzej/ Leszczyński około 1590 roku rozkazał rozebrać XVI- wieczny drewniany kościół , a na jego miejsce ufundował nowy, murowany zbór kalwiński Braci Czeskich. Świątynia ta wybudowana w latach 1604 - 1607, prawie w niezmiennym kształcie przetrwała do dzisiaj.

Leszczyńscy, między innymi z pobudek religijnych, interesowali się oświatą i rozwijali szkolnictwo w swoich włościach. Tak było również i w Baranowie.

Około 1600 roku Andrzej / Jędrzej/ Leszczyński zakłada szkołę kalwińską. Została ona usytuowana w dwuizbowym budynku obok zboru. W jednej sali mieszkał bakałarz, a w drugiej odbywała się nauka dla chłopców okolicznej szlachty i mieszczan. Ministrem tej szkoły był Maciej Rybiński, tłumacz psalterza na język polski, późniejszy senior Wielkopolski.

Wspomina o tej szkole w swoich dokumentach po wizytacji parafii baranowskiej w 1646 roku biskup krakowski - Piotr Gembicki, opisując " ...dom mieszkalny z łaźnią i mniejszy, naprzeciw niego dla bakałarza".

• 1652 rok:

Kolejny właściciel Baranowa z rodu Leszczyńskich, Bogusław Leszczyński postanowił powrócić na łono Kościoła rzymsko- katolickiego.

7 stycznia baranowski zbór kalwiński, jeden z najznacniejszych w Małopolsce, został zwrócony katolikom wraz z odnowioną parafią pod wezwaniem Ścięcia świętego Jana Chrzciciela. Tym samym i szkoła kalwińska zaprzestała swoją działalność.

- **XVIII wiek:**

Kolejne wizytacje parafialne przeprowadzone w: 1718 roku przez Mikołaja Złotnickiego - archidiakona i oficjała sandomierskiego oraz w 1748 roku przez Andrzeja Potockiego - wizytatora komisarycznego, odnotowują istnienie i działalność powszechnej szkoły parafialnej z " ... dwoma salami, jedną dla dzieci, a druga dla bakałarza..."

I. WIEK XIX.

• 1816 rok:

13 grudnia na mocy dekretu gubernialnego ówczesna właścicielka dóbr baranowskich - Anna z Potockich Krasicka, wspomagana w swoich działaniach przez ówczesnego proboszcza baranowskiego - Pawła Bogusza i mając poparcie ówczesnych władz miejskich, zakłada jednoklasowa szkołę ludową w Baranowie.

Na pomieszczenia szkolne i mieszkania dla przyszłego nauczyciela czcigodna fundatorka przeznaczyła dawny budynek szpitalny, usytuowany w pobliżu baranowskiego kościoła. Budynek ten stał się odtąd własnością miasta.

Nowa placówka oświatowa objęła swym zasięgiem: miasto Baranów Galicyjski wraz z gminą żydowska oraz wsie: Suchorzów z Przewozem, Skopanie, Dymitrów Duży i Dymitrów Mały z Kołem.

Jej pierwszym nauczycielem został Jakub Arciszewski, który przez 40 lat z niezwykłym poświęceniem i gorliwością kształcił dzieci i młodzież z Baranowa i okolicznych wiosek. Patronami i opiekunami owej szkoły ludowej zostali: jej założycielka, miejscowy proboszcz i rajcowie miasta.

• 1834 rok:

Z powodu zniszczeń, dokonanych przez czas i użytkowanie w salach lekcyjnych i w mieszkaniu nauczyciela w dawnym budynku szkolnym, właściciel zamku baranowskiego i patron szkoły, Karol Krasicki wybudował na terenie ogrodu szkolnego nowy, parterowy budynek dla baranowskiej szkoły ludowej.

• 1870 rok:

Baranów Galicyjski był miasteczkiem, jakich wiele liczyła sobie wówczas Galicja czyli Królestwo Galicji i Lodomerii W Cesarstwie Austro- Węgierskim. W mieście były: posterunek C.K. żandarmerii, apteka, szkoła trywialna, ochotnicza straż pożarna i kościół parafialny.

• 1873 rok:

Z dniem 1 stycznia Rada Miasta Baranowa i gminy wiejskie: Dymitrów Duży, Dymitrow Mały z Kołem, Suchorzów z Przewozem i Skopanie przejęły na siebie wyłączny obowiązek utrzymania trywialnej szkoły miejscowej. Pomoc w jej utrzymaniu i wyposażeniu zobowiązali się podtrzymywać poprzedni dobrodziejcy szkolni: właściciel ziemski- Feliks Dolański i ówczesny ksiądz proboszcz - Antoni Janczura.

22 maja C.K. Krajowa Rada Szkolna we Lwowie zaliczyła szkołę pospolitą w Baranowie do etatowych i określiła obszar obwodu szkolonego. Obowiązek utrzymania i uposażenia szkoły nałożyła wspólnie na miasto i okoliczne wioski.

• 1885 rok:

25 czerwca w czasie corocznego popisu uczniowskiego, w obecności władz oświatowych i miejskich, ksiądz proboszcz i mieszkańców miasta, honorowe obywatelstwo miasteczka nadano, zgodnie z uchwałą Rady Gminnej Baranowa, Franciszkowi Niklasowi - długoletniemu kierownikowi tutejszej szkoły trywialnej. Stosownym potwierdzeniem tego zaszczytu był dyplom, podpisany przez wszystkich członków rady.

- **1887 rok:**

18 lipca Rada Szkolna Miejskowa w Baranowie Galicyjskim zdecydowała o budowie nowego, trzyizbowego budynku szkolnego.

Prace budowlane rozpoczęto 19 sierpnia i pomimo upałów i prac żniwnych już 15 września trzy sale lekcyjne, wewnątrz wykończone i kompletnie wyposażone oddano na użytek do nauki szkolnej.

Nowo wybudowaną szkołę i jej otoczenie: plac szkolny i ogród ogrodzono ochronnym płotem ze słupów i ostrokołów.

4 października w dniu imienin panującego monarchy - cesarza Franciszka Józefa I i kierownika szkoły - Franciszka Niklasa, w obecności licznie zgromadzonej dziatwy szkolnej i mieszkańców miasta, przybyłych inspektorów szkolnych okręgu mieleckiego i tarnobrzesckiego, nauczycieli z sąsiednich miejscowości, ówczesny proboszcz - ksiądz kanonik Antoni Janczura uroczystie poświęcił świeżo wybudowany budynek szkolny.

Na odbytym w tym dniu posiedzeniu Rady Szkolnej Miejskowej ówczesny inspektor okręgowy wysunął wniosek o poszerzenie szkoły baranowskiej z 1-klasowej w 3-klasową, co spotkało się z aprobatą i zrozumieniem członków rady i reprezentantów gmin wiejskich.

- **1889 rok:**

10 stycznia C.K. Rada Szkolna Krajowa we Lwowie zdecydowała o przekształceniu od dnia 1 września 1889 roku baranowskiej szkoły ludowej z 1-klasowej w 3-klasową z dwoma nauczycielami stałymi i jednym nauczycielem tymczasowym.

Jej pierwszym i stałym kierownikiem za zasługi w szerzeniu oświaty w Baranowie i okolicach, zgodnie z jednomyślną uchwałą miejscowej rady szkolnej miał zostać zasłużony i honorowy obywatel miasteczka - Franciszek Niklas "... mąż wzorowej moralności, bardzo pracowity w swoim zawodzie, po ojcowsku prowadzący młodzież szkolną, posiadający tejsze miłość i zaufanie, mający szacunek duchowieństwa i dworu miejscowego oraz związkowych gmin szkolonych". Jednakże na początku roku szkolnego przyszły kierownik zmarł, po krótkiej, acz nagłej chorobie.

Od 1 września funkcjonuje w Baranowie Galicyjskim 3 - klasowa szkoła ludowa, kierowana przez tymczasowego kierownika Ludwika Napoleona Wnękowskiego.

- **1890 rok:**

23 czerwca C. K. Rada Szkolna Krajowa we Lwowie mianuje począwszy od 1 sierpnia na stałego i rzeczywistego kierownika 3-klasowej szkoły ludowej w Baranowie Piotra Barę.

Nowo mianowany kierownik przybył do miasteczka 23 sierpnia, a już 26 sierpnia objął urządowanie i kierowanie szkołą na najbliższe 10 lat.

W listopadzie zgodnie z zasadami sztuki ogrodniczej założono na nowo ogród szkolny, który zasadzono wiele szlachetnych drzew owocowych, winną latorośl i krzewy ozdobne.

- **1897 rok:**

Z dniem 1 września przemianowano decyzją C. K. Rady Szkolnej Krajowej 3-klasową szkołę w Baranowie Galicyjskim na 4 - klasową pospolitą szkołę ludową mieszaną ze stałym kierownikiem Piotrem Barą.

II. WIEK XX/ DO ROKU 1999 /.

• 1905 rok:

3 kwietnia orzeczeniem C. K. Rady Szkolnej Krajowej ze związku szkolnego gminy Baranów wyłączono wsie: Dymitrów Duży, Dymitrów Mały, Skopanie i Suchorzów.

Już 1 września zorganizowano w nich osobne szkoły jednoklasowe.

W roku szkolnym 1905/1906 do miejscowej szkoły trywialnej po raz pierwszy uczęszczały dzieci i młodzież szkolna tylko z samego Baranowa.

• 1908 rok:

11 stycznia zmarł kierownik tutejszej szkoły pospolitej, zasłużony krzewiciel oświaty i nauki w Baranowie i okolicach - Piotr Bara. W jego pogrzebie wzięli udział wszyscy uczniowie i grono nauczycielskie baranowskiej szkoły, liczny zastęp kolegów i koleżanek - nauczycieli, władze miejskie i szkolne oraz mieszkańcy Baranowa i okolicznych wiosek.

30 lipca nowym kierownikiem 4-klasowej szkoły ludowej w Baranowie na podstawie odpowiedniego zarządzenia C.K. Rady Szkolnej Krajowej został mianowany jej niedawny tymczasowy kierownik - Ludwik Napoleon Wnękowski, który objął urządowanie i pieczę nad szkołą 17 września 1908 roku.

Nowo wybrane również miejscowe władze szkolne - Rada Szkolna Miejscowa za główny cel swojej działalności obrała sobie budowę nowej szkoły w miasteczku.

• 1910 rok:

31 stycznia C.K. Rada Szkolna Krajowa zatwierdziła przedstawiony przez przewodniczącego Rady Szkolnej Miejscowej - księdza proboszcza Jana Solaka i kierownika miejscowej szkoły - Ludwika Napoleona Wnękowskiego plan i kosztorys budowy nowego, piętrowego i murowanego budynku szkolnego z 6 salami lekcyjnymi, biblioteką, salą konferencyjną, kancelarią i mieszkaniem służbowym dla kierownika.

Wyzaczyła również termin rozpoczęcia budowy z początkiem nowego roku szkolnego.

20 czerwca rozpoczęto budowę nowej szkoły, której wykonanie zlecono prywatnemu przedsiębiorcy budowlanemu z Przemyśla - Józefowi Nikodemowiczowi. Roboty budowlane przebiegały szybko i sprawnie, gdyż majstrowie z Głogowa pod kierunkiem inżyniera Dudka pracowali fachowo, dokładnie i z ochotą. Przed zimą piętrowy budynek stał w stanie surowym, przykryty dachówką.

• 1912 rok:

Od wiosny prace budowlane ruszyły na nowo, zewnątrz i wewnątrz budynku. Wykonywano je tak szybko i pomyślnie, że latem budynek wymarzonej szkoły był już gotowy do użytkowania.

5 sierpnia komisja złożona z zainteresowanych stron: władz oświatowych i lokalnych odebrała wystawiony budynek bez żadnych usterek i zastrzeżeń, stwierdzając że wykonanie odbyło się zgodnie z zaleceniami planu. Koszt budowy wyniósł 51.500 koron austriackich.

1 września z nowym rokiem szkolnym młodzież baranowska zaczęła naukę pełną podziwu, zachwytu i dumy w nowo wybudowanej i urządzonej szkole.

21 grudnia po uroczystym nabożeństwie w intencji nowej szkoły w obecności licznie zgromadzonych dzieci i młodzieży szkolnej, mieszkańców Baranowa i okolicznych wiosek, grona nauczycielskiego, ówczesny ksiądz proboszcz Jan Solak dokonał aktu poświęcenia całego budynku i otoczenia szkolnego.

- **lata 1914 - 1918:**

W wyniku działań wojennych i przemarszu wojsk państw centralnych i Ententy w budynku szkolnym kwaterowały oddziały austriackie i rosyjskie. Bardzo często w czasie walk ofensywnych w 1914 roku i 1915 roku sale lekcyjne zamieniały się w pomieszczenia polowego szpitala wojskowego. Z tego powodu budynek szkolny, zabudowania gospodarskie i ogród szkolny niszczały. Oszacowane szkody wojenne wyniosły 8.000 koron austriackich.

Jednak do końca I wojny światowej nie podjęto żadnych prac zabezpieczających i remontowych ze względu na brak i drożyznę materiałów budowlanych, na trudności ze znalezieniem robotników budowlanych. Tak więc budynki te nadal niszczały.

Nauka szkolna mimo takich przeszkód nie została przerwana. Zajęcia szkolne odbywały się nadal, z wielkim poświęceniem ze strony nauczycieli w prywatnych domach, po okolicznych stodołach, w ogrodzie szkolnym, a nawet pod gołym niebem niedaleko kościoła parafialnego.

16 listopada 1918 roku dzieci i młodzież 4-klasowej szkoły trywialnej w Baranowie przy współudziale szkół z sąsiednich miejscowości urządzili uroczysty poranek, by uczcić podniosły moment odzyskania po latach niewoli zaborów wolnej, niezawisłej, niepodległej i zjednoczonej Ojczyzny.

- **1919 rok :**

Nowy rok szkolny rozpoczęto w 4-klasowej trywialnej powszechnej w Baranowie bardziej uroczyście niż zwykle, by dać wyraz temu, że nastąpiło ono po raz pierwszy w wolnej i niepodległej Polsce.

W udekorowanych polskim orłem w koronie pomieszczeniach szkoły zebrani uczniowie i goście wysłuchali patriotycznego przemówienia kierownika szkoły.

- **1920 rok :**

Po raz pierwszy na zakończeniu roku szkolnego zostały wydane uczniom tutejszej szkoły zawiadomienia szkolne z orłem polskim, co sprawiło im wiele radości i było powodem ogromnej dumy.

W czasie wojny polsko- bolszewickiej po raz kolejny budynek szkolny został zamieniony w szpital wojskowy. Z tego powodu nowy rok szkolny rozpoczął się dopiero 25 września.

- **1921 rok :**

Na prośbę gminy baranowskiej, popartą opinią miejscowej rady szkolnej polskie władze oświatowe, w ramach nowej organizacji szkół, wprowadziły do tutejszej szkoły dodatkową klasę tj. klasę V.

- **1922 rok :**

Okręgowy inspektor szkolny zapowiedział w najbliższym czasie nowe zmiany organizacyjne tj. przekształcenie tutejszej szkoły w 6-klasową szkołę powszechną.

- **1924 rok :**

1 grudnia na mocy decyzji Kuratorium Okręgu Szkolnego we Lwowie z dnia 21 listopada nastąpiła reorganizacja Trywialnej Szkoły Powszechnej w Baranowie z 5-klasowej w 7-klasową.

- **1925 rok :**

1 lutego władze kuratorskie mianowały Ludwika Napoleona Wnękowskiego, dotychczasowego zarządzającego tutejszą szkołą stałym kierownikiem 7-klasowej szkoły powszechnej w Baranowie Galicyjskim.

25 września jednoklasowa szkoła w Dymitrowie Małym przestała istnieć. Zgodnie z postanowieniem Kuratorium Okręgowego wieś Dymitrów Mały wcielono do obwodu szkolnego w Baranowie, a dzieci szkolne z tej wioski zobowiązano do uczęszczania do szkoły powszechnej w Baranowie.

13 października do tutejszej szkoły przybyło 56 dzieci z Dymitrowa Małego, które zostały rozdzielone według wieku i lat nauki do poszczególnych klas.

- **1927 rok :**

15 marca Kurator Okręgu Szkolnego Lwowskiego ponownie wyznaczył dla Trywialnej Szkoły Powszechnej w Baranowie Galicyjskim stopień organizacyjny szkół 7-klasowej.

Od 1 września szkoła baranowska stała się szkołą powiatową III stopnia, na jej kierownika, jak poprzednio mianowano Ludwika Napoleona Wnękowskiego.

- **1929 rok :**

23 lipca przejeżdżał przez Baranów Prezydent RP Ignacy Mościcki. Dostojnego gościa owacyjnie witała ludność miasteczka i okolic, tłumnie zebrana po obu stronach bramy triumfalnej. Burmistrz miasta po staropolsku witał chlebem i solą, dzieci szkolne rzuciły kwiaty. Najlepsza uczennica wręczyła prezydentowi ogromny bukiet, a na zakończenie wizyty chór szkolny pod kierunkiem nauczycielki muzyki odśpiewał na 4 głosy hymn państwowy i pieśń pożegnalną.

- **1932 rok :**

30 czerwca przeszedł na zasłużoną emeryturę długoletni kierownik 7-klasowej Publicznej Szkoły Powszechnej w Baranowie sandomierskim - Ludwik Napoleon Wnękowski. Po 45 latach owocnej pracy nauczycielskiej odszedł ze szkoły żegnany z żalem, ale i z wdzięcznością za pełną poświęcenia pracę dydaktyczno-wychowawczą na uroczystej akademii w gmachu baranowskiego "Sokoła" przez dzieci i młodzież, grono nauczycielskie, obywatele miasteczka.

Gorliwy ten nauczyciel wykształcił i wychował kilka pokoleń baranowskich, z niezłomną wolą, energią i poświęceniem oddawał się na usługi tutejszemu społeczeństwu.

1 lipca tymczasowe kierownictwo nad szkołą na mocy decyzji powiatowej rady szkolnej przejęła nauczycielka tutejszej szkoły Janina Wnękowska.

- **1934 rok :**

Z nowym rokiem szkolnym rozpoczęły działalność w szkole 2 nowe organizacje, zrzeszające znaczną liczbę członków wśród dzieci i młodzieży. Były to: Szkolne Koło Młodzieży PCK, krzewiące idee czerwonokrzyskie i Szkolne Koło Ligi Obrony Powietrznej Państwa, szerzące wiedzę o lotnictwie w świecie i w Polsce. Ich opiekunami zostali doświadczeni nauczyciele tej szkoły.

• 1939 rok :

W czasie kampanii wrześniowej w budynku szkolnym, budynkach gospodarczych i na podwórzu szkolnym stacjonowały oddziały Wojska Polskiego. Powstał prowizoryczny szpital wojenny. W prymitywnych warunkach lekarze wojskowi przeprowadzali konieczne operacje. W salach lekcyjnych i na korytarzach szkolnych leżeli i umierali ranni żołnierze polscy.

Już 13 września do miasteczka wkroczyły oddziały niemieckie, które od razu zakwaterowały się w pomieszczeniach budynku szkolnego i na terenie jego otoczenia.

Zajęcia lekcyjne rozpoczęły się dopiero 20 października. Odbywały się one przez cały czas okupacji niemieckiej nie w szkole, lecz w innych miejscach w Baranowie: salach ochronki, "Sokoła", Akcji Katolickiej i remizy ochotniczej straży pożarnej. Nauka odbywała się od 8 rano do 6 wieczór, z przerwami co najwyżej 15 -minutowymi.

Baranów Sandomierski znalazł się w granicach Generalnego Gubernatorstwa, dystrykt Kraków, powiat Tarnobrzeg. W szkole zmieniono szyldy i pieczęcie na dwujęzyczne: polskie i niemieckie. Zostały wprowadzone również dwujęzyczne dzienniki lekcyjne.

• 1940 rok :

10 stycznia z mocy decyzji Landkomisarza w Tarnobrzegu przestała uczęszczać do tutejszej publicznej polskiej szkoły powszechnej młodzież żydowska. Do szkoły przybyło zaś 26 nowych uczniów - dzieci, które wraz z rodzicami wysiedlono z byłych województw: pomorskiego i poznańskiego, należących już do III Rzeszy Niemieckiej.

Ze względu na brak przepisowej liczby dzieci władze niemieckie szkołę w Baranowie zaliczyły do polskich szkół powszechnych typu 6 - klasowego. Graniczyły programy nauczania, doprowadzając poziom osiąganą wiedzy szkolnej do bardzo niskiego poziomu. Szkoła z polecenia władz miała zająć się hodowlą rośliny kauczukodajnej, jedwabnika, sadzeniem drzew owocowych i zbiórką ziół leczniczych. Wiosną, latem i jesienią grupy uczniów i uczennic z nauczycielami pracowały na polach dworskich w Baranowie Sandomierskim i Dymitrowie Małym.

Przez cały czas okupacji hitlerowskiej grono nauczycielskie z narażeniem życia prowadziło tajne nauczanie. Nauczyciele działali również w zakonspirowanej partyzantce Armii Krajowej na terenie Baranowszczyzny.

• 1942 rok :

5 stycznia zostały przerwane zajęcia lekcyjne z powodu epidemii tyfusu plamistego, jaka wybuchła w Baranowie i okolicach wśród miejscowej ludności. Zamknięto także miejscowy kościół parafialny.

20 lipca o czwartej po południu, zgromadzeni wcześniej na baranowskim rynku, miejscowi Żydzi opuścili miasteczko. Wszyscy młodzi i starsi, kobiety, mężczyźni i dzieci odeszli z niewielkimi tobołkami w stronę stacji kolejowej w Skopaniu. Stamtąd odjechali w wagonach bydłowych na śmierć do Oświęcimia i Pustakowa.

• 1944 rok :

29 lipca 1944 o drugiej po południu po krótkiej strzelaninie z wycofującymi się wojskami niemieckimi, oddziały radzieckie i polskie wkroczyły do Baranowa Sandomierskiego. Nareszcie nasze miasteczko zostało wyzwolone. Radość mieszkańców była ogromna. W oknach domów i mieszkań pojawiły się flagi i sztandary. W szkole stacjonował pułk lotniczy Armii Radzieckiej.

Noc z 6 na 7 sierpnia była straszna dla miasteczka i szkoły. Przeszło 50 bombowców niemieckich, oświetliwszy wcześniej miasto rakietami, nieprzerwanie bombardowało

Baranów i okolice od 9 wieczorem do 5 rano. Zniszczeniu uległy wówczas znaczne połacie miasta, najbardziej jego południowa część.

Ucierpiała również w czasie nalotu szkoła i jej otoczenie: zrujnowane sale lekcyjne, wybite szyby, uszkodzony dach, zawalony płot.

Podobną do sierpniowej noc przeżył Baranów jeszcze raz z 11 na 12 stycznia 1945 roku, kiedy ruszyła ofensywa styczniowa Armii Czerwonej i I Armii Wojska Polskiego. Bombardowania, lecz słabsze powtarzały się tak w dzień, jak i w nocy przez cały czas istnienia przyczółka baranowsko-sandomierskiego.

1 września zgodnie z tradycją, choć mimo problemów lokalowych, już w wyzwolonym miasteczku rozpoczął się dla szkoły powszechnej w Baranowie Sandomierskim nowy rok szkolny.

Pierwszą decyzją, jaką podjęły nowe władze miasta, było przekazanie zamku baranowskiego na cele oświatowe - pomieszczenia dla powszechnej szkoły podstawowej, tworzonego właśnie prywatnego gimnazjum ogólnokształcącego i na mieszkania dla nauczycieli. Jednak do jej realizacji nigdy nie doszło.

Kierownikiem 7 - klasowej Publicznej Szkoły Powszechnej w Baranowie Sandomierskim został dotychczasowy kierujący - Stanisław Wołoszyński, zaś pieczę nad 4 - letnim Miejskim Prywatnym Gimnazjum Ogólnokształcącym przejęła jego organizatorka, dzięki której zaangażowaniu i poświęceniu ono powstało - Janina Wnękowska.

• 1945 rok :

Dzięki staraniom kierownika szkoły podstawowej, zarządzającej prywatnym gimnazjum i miejscowego proboszcza oraz poparciu władz miasta na podwórku szkolnym stanęły w przeciagu 2 lat dwa duże drewniane baraki z 6 salami lekcyjnymi. Były one konieczne, by choć tymczasowo rozwiązać problemy lokalowe, wynikłe z dużej liczby dzieci i młodzieży, organizowaniu w mieście nowych rodzajów szkół.

Przez 20 lat te dwa baraki, stale odnawiane i remontowane służyły działwie szkolnej Baranowszczyzny.

3 września na polecenie Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie otwarto w gmachu szkoły podstawowej kolejną szkołę średnią. Była to Publiczna Szkoła Doksztalcajaco - Zawodowa, o charakterze koedukacyjnym dla chłopców i dziewcząt z Baranowa i okolic.

W tym samym czasie w Baranowskim zamku, w niezniszczonych komnatach parteru rozpoczęła działalność inna szkoła zawodowa- Ogrodnicza Szkoła Rolnicza, kierowana przez powiatowe władze oświatowe

• 1947 rok :

15 stycznia Kurator Okręgu Szkolnego w Rzeszowie zatwierdził na stanowisku Dyrektora Miejskiego Prywatnego Gimnazjum Ogólnokształcącego kierownika szkoły podstawowej - Stanisława Wołoszyńskiego.

• 1948 rok :

15 marca w jednej z odremontowanych sal lekcyjnych szkoły, staraniem władz miejscowych i grona nauczycielskiego, otworzono całodniową świetlicę międzyszkolną. To pomieszczenie, pięknie wymalowane i udekorowane, zaopatrzone w gry i sprzęt szkolny, zostało przeznaczone dla dzieci i młodzieży szkolnej, a szczególnie dla tych, którzy nie mieli odpowiednich warunków do nauki i pracy w domu.

- **1949 rok :**

20 maja dzięki staraniom finansowym ze Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju nasza szkoła została zradiofonizowana. W każdej klasie zainstalowano głośniki, w sumie 13, a w kancelarii szkolnej aparat nadawczy. W czasie przerwy wakacyjnej w 1948 roku cały budynek szkolny został wcześniej zelektryfikowany.

16 absolwentów Miejskiego Prywatnego Gimnazjum Ogólnokształcącego w Baranowie zdało tzw. "małą maturę". Z tej okazji wykonano okolicznościowe tablum i wystawiono je na widok publiczny w oknach miejscowej apteki. Wzbudziło ono, jak należało przypuszczać, ogromne zainteresowanie i było niemałą, miejscową atrakcją. Szkoda, że była to pierwsza i zarazem jedyna " mała matura" w naszym miasteczku.

- **1950 rok :**

30 czerwca przestało istnieć tutejsze prywatne gimnazjum ogólnokształcące. Uczniów i ich akta osobowe skierowano do innych tego rodzaju szkół: Państwowego Gimnazjum w Mielcu i Liceum Ogólnokształcącego w Tarnobrzegu. Następnie przyszła kolej na średnie szkoły zawodowe w mieście: dokształcającą i ogrodniczą.

Zmiany te nastąpiły z powodu planowanej, ogólnokrajowej reorganizacji szkolnictwa w Polsce - mająca obowiązywać powszechną 11 - letnią szkołę, w tym stopnia podstawowego przez 7 lat i stopnia średniego przez 4 lata.

Jedynym radosnym akcentem w tych smutnych dla szkolnictwa baranowskiego dniach było przekazanie wszystkich pomocy naukowych i dydaktycznych po byłych szkołach średnich szkole podstawowej.

- **1951 rok :**

Utworzona z inicjatywy Wydziału Oświaty Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Tarnobrzegu szkoła podstawowa dla pracujących w Baranowie Sandomierskim została po półrocznej działalności zlikwidowana z braku dostatecznej frekwencji uczniów. Tylko 12 młodocianych uczęszczało do trzech klas : V, VI i VII.

- **1952 rok :**

W nowym roku szkolnym Ministerstwo Oświaty i Wychowania wprowadziło dla młodzieży szkolnej ważne egzaminy: dla klas VII - ukończenia szkoły podstawowej, a dla klas V - promocyjny. Oba egzaminy miały charakter pisemnego i ustnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności uczniów z dwóch przedmiotów: z języka polskiego i matematyki.

Uczniom klas najstarszych dodano później jeszcze jeden egzamin z wiedzy o Polsce i świecie współczesnym.

Zapowiedź o powszechnym obowiązku poddania się egzaminom zmobilizowała uczniów baranowskiej szkoły do intensywniejszej nauki i pracy.

- **1953 rok :**

Po raz pierwszy w historii naszej szkoły rozpoczęły działalność kółka przedmiotowe: sportowe, z przedmiotów ścisłych i humanistycznych, techniczne i muzyczne. Na zajęciach pozalekcyjnych zainteresowani i uzdolnieni uczniowie poszerzali swoją wiedzę pod kierunkiem i fachową opieką nauczycieli - specjalistów tych przedmiotów.

- **1955 rok :**

Zawiązał się Społeczny Komitet Rozbudowy Szkoły w Baranowie Sandomierskim. Z ogromnym zapałem wziął się on do pracy.

Dzięki staraniom tego komitetu miejska rada narodowa przydzieliła szkole kilka niezasiedlonych parcel miejskich, położonych niedaleko szkoły. Nowo przydzielony teren szkolny dzieci i młodzież ogrodziły drutem kolczastym w czasie czynu lipcowego. Dało to w sumie dość dużą całość otoczenia szkolnego, ograniczonego ulicami: Kościuszki, Wenecją i Różaną.

Na apel komitetu mieszkańcy wiosek z Dymitrowa Małego, Przewozu, Skopania i Siedleszczan zwieźli 135 fur piasku wiślanego. Dochody z kilku zabawa miejskich w Domu Kultury "Sokół" wpłacono na konto rozbudowy szkoły.

- **1956 rok :**

Tak dobrze rozwijająca się sprawa rozbudowy szkoły utknęła w martwym punkcie. Z tego powodu i mimo szczupłości środków i funduszy szkolnych, kierownik szkoły przeprowadził konieczny remont obiektów szkolnych: budynku głównego i dwóch baraków drewnianych.

- **1957 rok :**

1 listopada otworzyła swoje podwoje dla młodzieży baranowskiej szkoła przysposobienia rolniczego, jako jedyna tego typu w powiecie tarnobrzeskim. Swoją siedzibę znalazła w budynku powszechnej szkoły podstawowej.

- **1959 rok :**

Wielki czyn społeczeństwa polskiego " Tysiąc szkół na tysiąclecie państwa polskiego" umożliwił budowę nowej szkoły w Baranowie Sandomierskim w ramach inwestycji centralnych. Stosowną na to zgodę wyraziło Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie.

30 czerwca powiatowa komisja przy współudziale miejskich władz dokonała lokalizacji przyszłej szkoły " tysiąclatki". Wykonanie założeń projektowych i planu budowy zlecono Wojewódzkiemu Zespołowi Architektonicznemu w Rzeszowie.

1 września utworzono nową 7- klasową szkołę podstawową w Skopaniu Fabrycznym. Dla nowo powstałej szkoły stworzono także nowy obwód szkolny, w którym znalazły się wsie: Skopanie i Dymitrow Duży. Z tych powodów zmniejszyła się liczba dzieci i młodzieży, uczących się w baranowskiej szkole podstawowej.

- **1961 rok :**

1 września religia jako obowiązkowy przedmiot nauczania został wycofany ze szkół. Szkoła podstawowa w Baranowie Sandomierskim, jak i w powiecie tarnobrzeskim i całym kraju, stały się szkołami świeckimi o laickim charakterze wychowania.

Nauka religii odbywała się jednak nadal, ale już poza budynkiem szkolnym , w punkcie katechetycznym na terenie baranowskiego kościoła parafialnego.

- **1962 rok :**

Z inicjatywy Inspektora Oświaty Powiatowej Rady Narodowej w Tarnobrzegu Gminna Spółdzielnia " Samopomoc Chłopska" w Baranowie Sandomierskim zobowiązała się do roztoczenia opieki nad baranowska szkołą podstawową. Utworzony Komitet Opiekuńczy nawiązał współpracę z kierownictwem szkoły.

1 marca na mocy zarządzenia Inspektora Oświaty w Tarnobrzegu otwarto 4-klasową szkołę podstawową z jednym nauczycielem w Dymitrowie Małym. Nowa szkoła dla dymitrowskich dzieci mieściła się w prywatnym domu.

24 października Wojewódzka Rada Narodowa w Rzeszowie w obecności przedstawicieli miasta Baranowa Sandomierskiego: przewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej, prezesa Kółka Rolniczego i kierownika Szkoły Podstawowej, zatwierdziła budowę nowej szkoły: o sześciu salach lekcyjnych, trzech pracowniach, szatni, kuchni i sali gimnastycznej z państwowych funduszy inwestycyjnych. Wyzaczyła również termin rozpoczęcia prac budowlanych na rok 1965.

- **1963 rok :**

W wyniku zmian organizacyjnych z nowym rokiem szkolnym szkoła podstawowa w Baranowie Sandomierskim stała się szkołą 8 - klasową. Z powodu likwidacji klas: V, VI i VII w suchorzowskiej szkole podstawowej dzieci i młodzież z Suchorzowa i Siedleszcan dojeżdżają codziennie do tutejszej szkoły podstawowej.

20 czerwca członkowie Komisji Budowy Osiedli w Stalowej Woli dokonali wizji lokalnej parceli budowlanej i ustalili miejsce pod przyszły budynek nowej szkoły.

- **1964 rok :**

Od sierpnia do grudnia trwały prace przygotowawcze na placu przyszłej budowy. Zwożono potrzebne materiały budowlane: piasek wiślany, cegłę, cement, deski itp.

27 listopada protokolarnie przekazano teren pod budowę wskazanemu przez władze powiatowe i wojewódzkie wykonawcy tj. Mieleckiemu Przedsiębiorstwu Budowlanemu. Jego ekipy prawie natychmiast zaczęły kopać fundamenty pod przyszłą szkołę.

- **1965 rok :**

Wydział Oświaty Powiatowej Rady Narodowej w Tarnobrzegu wyznaczył szkołę podstawową w Baranowie Sandomierskim jako szkołę wiodącą w gminie pod względem dydaktycznym i architektonicznym, by swym wyglądem zewnętrznym i wyposażeniem wewnątrz i pomocy dydaktycznych była " szkołą- pomnikiem milenium państwa polskiego".

Właściwe prace budowlane ruszyły pełną parą już od wczesnej wiosny i trwały z małymi przerwami do 11 listopada, kiedy to położono ostatnie płyty izolacyjne na stropodachach budynku nowej szkoły.

- **1966 rok :**

Po 16 miesiącach robót budowlanych baranowska "tysiąclatka" stanęła w całej okazałości. 2 czerwca po komisyjnym przeglądzie technicznym Mieleckie Przedsiębiorstwo Budowlane przekazało do użytku szkolnego wzniesiony budynek - "nowa szkołę" w Baranowie Sandomierskim. Choć pobieżny i niezbyt skrupulatny był to przegląd, to jednak wykazał aż 24 usterki techniczne. Ujęte w protokole przez inspektora nadzoru budowlanego miały być w jak najszybszym terminie usunięte przez wykonawcę.

Drobne, acz konieczne naprawy wykonali we własnym zakresie rodzice baranowskich dzieci. Ponadto na wniosek Komitetu Rodzicielskiego rodzice dobrowolnie opodatkowali się na niezbędne wydatki związane z wyposażeniem pomieszczeń i sal lekcyjnych w nowym budynku szkolnym.

16 lipca Władysław Kruczek - I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Rzeszowie w towarzystwie sekretarza Komitetu Powiatowego i przewodniczącego Powiatowej Rady Narodowej dokonał uroczystego oddania do użytku społeczeństwu Baranowszczyzny nową szkołę "tysiąclatkę".

W tej niecodziennej i ważnej uroczystości dla Baranowa wzięli liczny udział przedstawiciele miejscowych władz gminnych i oświatowych, grono nauczycielskie, rodzice, dzieci i młodzież szkolna.

• **1967 rok :**

W czasie eksploatacji "nowej szkoły" wynikła sprawa tzw. "przewiązki" czyli stałego i trwałego połączenia między dwoma budynkami szkolnymi : "starym" i "nowym". Jednak termin budowy przewiązki przesunięto do czasu kapitalnego remontu starego budynku szkolnego.

1 września zgodnie z decyzją powiatowych władz oświatowych do baranowskiej szkoły powróciły po kilku latach nieobecności dzieci i młodzież z Dymitrom Dużego i Skopania. Po 8 latach, w czasie których uczęszczali do szkoły w Skopaniu Fabrycznym, z powrotem nasza szkoła stała się dla nich "szkołą macierzystą".

• **1968 rok :**

31 sierpnia po 35 latach nieprzerwanej służby na posterunku oświaty, po latach ciężkiej i ofiarnej pracy dydaktycznej i wychowawczej odszedł na zasłużoną emeryturę długoletni kierownik Szkoły Podstawowej w Baranowie Sandomierskim- Stanisław Wołoszyński.

1 września kierownictwo nad tutejszą szkołą podstawową i jej filiami w Suchorzowie, Dymitrowie Dużym i Skopaniu przejął nowo mianowany kierownik Józef Ramocki.

• **1970 rok :**

Staraniem kierownika szkoły odnowiono i odmalowano wnętrza szkolne w obu budynkach. Wymalowano stolarkę drzwiową i okienną. Uporządkowano otoczenie szkolne, poszerzono boiska szkolne, ustawiono ławki parkowe. W pracach porządkowych chętnie uczestniczyli uczniowie tutejszej szkoły, wykonując na jej rzecz czyny społecznie użyteczne.

W ten sposób stworzono dzieciom i młodzieży przyjemniejsze warunki do pracy i zabawy.

• **1971 rok :**

Józefa Ramockiego dotychczasowego kierownika tutejszej szkoły awansowano do rangi dyrektora Szkoły Podstawowej w Baranowie Sandomierskim.

28 sierpnia na podstawie zarządzenia władz kuratorskich w Rzeszowie w związku z podziałem administracyjnym kraju w gminie Baranów Sandomierski powstaje Zbiorcza Szkoła Gminna. W jej skład wchodzi szkoły podstawowe w Baranowie Sandomierskim, Skopaniu Fabrycznym, Woli Baranowskiej, Knapach, Durdach, Dabrowicy, Ślęzakach i Łążku oraz ich punkty w Dymitrowie Dużym, Skopaniu, Suchorzowie, Markach, Przewłocze wraz z Zasadniczą Szkołą Rolniczą w Baranowie Sandomierskim.

Gminnym dyrektorem zbiorczej szkoły gminnej zostaje Józef Ramocki, zaś na jego siedzibę wyznaczono szkołę podstawową w Baranowie Sandomierskim.

W wiodącej szkole gminnej, jaką stała się baranowska szkoła, zorganizowano i dobrze wyposażono pracownie i klasopracownie przedmiotowe. Rozpoczęły także swoją działalność biblioteka i świetlica szkolna oraz gabinet lekarza i higienistki szkolnej.

- **1973 rok :**

Nareszcie podjęto kapitalny remont starego budynku szkolnego. Nie remontowano go gruntownie od czasu oddania do użytku w 1912 roku. Prace remontowe mają zmodernizować i unowocześnić pomieszczenia w " starej części" szkoły, doprowadzić do estetycznego i funkcjonalnego stanu tak wewnątrz, jak i na zewnątrz. Przystąpiono również, jak planowano do prac budowlanych nad przewiązką szkolną, łączącą oba segmenty szkoły.

- **1976 rok :**

Po trzech latach wykonano w naszej baranowskiej szkole kawał ciężkiej roboty - gruntowny remont " starej szkoły", przeprowadzony dokładnie i solidnie. W jego ramach wymieniono stolarkę drzwiową, okienną i podłogi. Wykonano nowe pokrycie dachu i elewację zewnętrzną budynku. Założono instalacje: wodnokanalizacyjną i centralnego ogrzewania. Na miejscu dawnej szatni szkolnej urządzono kancelarię dla dyrektora szkoły.

Do użytku, choć w stanie surowym oddano także przewiązkę szkolną. Zmieniono na bardziej estetyczne ogrodzenie szkolne - w miejsce starej i porozrywanej siatki postawiono parkan z metalowych prętów na nowych fundamentach. Rozpoczęto również zwożenie ziemi do niwelowania terenów szkolnych pod nowe, asfaltowe i z prawdziwego zdarzenia boiska sportowe do piłki nożnej, ręcznej i koszykówki.

- **1977 rok :**

W przewiązce szkolnej urządzono szatnie, a na przyszłych boiskach szkolnych zasiano trawę.

- **1978 rok :**

1 września w związku ze zmianami podziału administracyjnego województwa tarnobrzesckiego Szkoła Podstawowa w Łążku z filią w Przewłocze została przydzielona do Zbiorczej Szkoły Gminnej w Koprzywnicy, zaś do gminy Baranów Sandomierski zostały przydzielone wsie: Siedleszczany i Nagnajów. W tej ostatniej znajduje się szkoła podstawowa z klasami I - IV, która jest filią Szkoły Podstawowej nr 5 w Tarnobrzegu. Dzieci z Siedleszczan od klasy V uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Baranowie Sandomierskim.

- **1981 rok :**

13 grudnia gen. Wojciech Jaruzelski, przewodniczący Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego wprowadził na terenie całej Polski stan wojenny. Wszystkie zajęcia szkolne, w tym i w Baranowie Sandomierskim wraz z jego wprowadzeniem zostały zawieszane.

- **1982 rok :**

4 stycznia wznowiono zajęcia lekcyjne w Szkole Podstawowej w Baranowie Sandomierskim, przerwane wprowadzeniem stanu wojennego. Na porannym, specjalnie zorganizowanym apelu szkolnym dyrektor szkoły omówił obowiązki szkolne w czasie jego trwania.

30 czerwca na uroczystym zakończeniu roku szkolnego uczniowie i nauczyciele pożegnali ze wzruszeniem odchodzącego na emeryturę Józefa Ramockiego - dyrektora gminnego

zbiorczej szkoły gminnej, zasłużonego i długoletniego pedagoga, wychowawcę i dyrektora szkoły podstawowej.

1 września inauguracji kolejnego roku szkolnego dokonał Edmund Janas - nowy dyrektor gminny w towarzystwie swojego zastępcy - Jana Panka i dyrektora szkoły podstawowej - Józefy Lis.

- **1983 rok :**

22 lipca uchwałą Sejmu PRL został zniesiony stan wojenny w Polsce. Z nowym rokiem szkolnym zaczęła obowiązywać ważna dla środowiska nauczycielskiego ustawa sejmowa - "Karta Nauczyciela", akt prawny, przyznający nauczycielom wiele uprawnień oraz podnoszący rangę i prestiż nauczyciela, pedagoga i wychowawcy.

- **1985 rok :**

Nowym dyrektorem szkoły podstawowej wybrano Marię Trembecką .

Z powodu wad technicznych w wykonaniu z użytku szkolnego wyłączono salę gimnastyczną. Zajęcia kultury fizycznej odbywały się na boisku szkolnym. Było to wielkie utrudnieniem w działalności szkoły. Przyspieszono więc prace związane z budową boisk sportowych z prawdziwego zdarzenia.

- **1986 rok :**

Po roku dzięki staraniom ówczesnego dyrektora szkoły, zaangażowaniu Komitetu Rodzicielskiego, wydatnej pomocy rodziców i wysiłkom uczniów klas starszych na terenie szkoły powstały pełnowymiarowe, pokryte asfaltem i oświetlone boiska do piłki nożnej i ręcznej.

- **1988 rok :**

Znowu mamy nowego dyrektora szkoły. Od 1 września jest nim Janina Kurzepa. Pracujemy również w nowym, tygodniowym systemie pracy. Pracujemy 5 dni w tygodniu tj. od poniedziałku do piątku, zaś sobota jest dniem wolnym. Odbywają się wówczas zajęcia pozalekcyjne i rekreacyjno- sportowe.

- **1989 rok :**

1 września obchodziliśmy 50 rocznicę wybuchu II wojny światowej. W tak szczególnym dniu dla Polski i Polaków dzieci i młodzież szkolna wraz z nauczycielami wzięli udział w ogólnogminnym wiecu pod Pomnikiem Niepodległości na baranowskim rynku. Licznie zebrani uczestnicy manifestacji wysłuchali okolicznościowego montażu słowno- muzycznego w interpretacji uczniów naszej szkoły. Po zakończeniu uroczystości dzieci złożyły wiązanki i kwiaty, by uczcić pamięć poległych.

Jako przedmiot nadobowiązkowy został wprowadzony język zachodnioeuropejski - język francuski, po raz pierwszy od wielu lat w ramach nauki szkolnej.

Remont sali gimnastycznej z powodu braku środków i trudnej sytuacji ekonomicznej w oświacie został przesunięty na czas późniejszy. Wszelkie remonty bieżące i konieczne naprawy przeprowadzono jedynie dzięki wydatnej pomocy i wsparciu w sprawy funkcjonowania szkoły przez zakład opiekuńczy - Zakłady Przetwórcze Siarki " Siarkopol", Komitet Rodzicielski i miejscowe instytucje.

• 1990 rok :

Po 30 latach nieobecności do szkół powróciła religia. Od 1 września na mocy instrukcji Ministerstwa Edukacji Narodowej przywrócono jej naukę jako przedmiotu szkolnego. Pracę dydaktyczną jako pełnoprawni członkowie Rady Pedagogicznej w szkole Podstawowej w Baranowie Sandomierskim podjęli dwaj księża tutejszej parafii: Bolesław Gnat - proboszcz i Zygmunt Kabat - wikariusz.

Naukę szkolną rozpoczynamy w roku przełomowym dla polskiej rzeczywistości, w roku zmian, przekształceń i transformacji politycznych, społecznych i gospodarczych, w drodze do demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, poszanowania praw, wolności człowieka i obywatela.

• Rok szkolny 1991/ 1992 :

Nowy rok szkolny rozpoczął się wielkimi zmianami. Nowym dyrektorem szkoły, wybranym przez grono pedagogiczne została p. mgr Alina Lis, nasza polonistka, a jej zastępcą p. Janina Nowak - historyk szkolny. Pracę katechetyczną w naszej szkole rozpoczął również ks. mgr Andrzej Machowicz- nowy proboszcz baranowskiej parafii.

Ale na tym nie koniec zmian. Na miejsce języka rosyjskiego w klasach V i VI został wprowadzony język angielski jako przedmiot obowiązkowy. W murach naszej szkoły zaczął działać uczniowski sklepik szkolny pod patronatem Samorządu Uczniowskiego, a klasa VIII "B" zaczęła wydawać pierwsze w historii szkoły piśmko uczniowskie pod ciekawym tytułem "Chlap". Każdy może znaleźć w nim coś interesującego - wywiady, zagadki, rebusy, krzyżówki, wiersze, opowiadania. Wszystkie są dziełem naszych " szkolnych dziennikarzy " i przygotowane z myślą o czytelnikach z naszej szkoły.

Dzięki pomocy finansowej wielu zaprzyjaźnionych ze szkołą instytucji dokonano wielu niezbędnych inwestycji : zakup kotłów do centralnego ogrzewania i pierwszego komputera w historii szkoły, remont urządzeń wodno- kanalizacyjnych i niwelacja terenu wokół szkoły.

• Rok szkolny 1992/1993 :

Po przeprowadzonym przez władze oświatowe i samorządowe konkursie dyrektorem szkoły pozostała nadal p. mgr Alina Lis.

Dyrekcja Szkoły i grono pedagogiczne pracowali nad podstawowymi dokumentami szkolnymi: statutem Szkoły Podstawowej w Baranowie Sandomierskim i wewnętrznymi regulaminami, normującymi jej istnienie działalność dydaktyczno- wychowawczo - opiekuńczą.

Mamy wreszcie ex libris szkoły z prawdziwego zdarzenia. Jego autorem jest nasz uzdolniony plastycznie matematyk - p. Jan Panek. Jego projekt został wybrany jednogłośnie przez całą społeczność szkolną na " nasz znak firmowy".

Tegoroczni uczniowie klas ósmych sprawdzali się po raz pierwszy na wewnątrzszkolnym sprawdzianie wiadomości z języka polskiego i matematyki . Był to doskonały trening przed czekającymi ich egzaminami wstępnymi do szkół średnich, ale też udany debiut w historii szkolnej , gdyż uczniowie i nauczyciele stwierdzili, iż należy go wpisać na stałe do tradycji baranowskiej podstawówki.

• Rok szkolny 1993/ 1994 :

Z polecenia Kuratorium Oświaty w Tarnobrzegu odbyło się badanie wyników nauczania z języka polskiego w klasach VI i z matematyki w klasach VIII. Pozytywnie zostały ocenione sprawdziany uczniowskie i praca nauczycieli z naszej szkoły.

Przez cały rok szkolny chętni uczniowie uczestniczyli w cotygodniowych zajęciach pływackich na krytym basenie w Tarnobrzegu. Nabierali umiejętności w pływaniu i tężyzny fizycznej pod wymagającym i czujnym okiem instruktorów.

Ze środków finansowych uzyskanych od Fundacji Rozwoju Wsi Polskiej, Rady Osiedla i Urzędu Miasta i Gminy w Baranowie Sandomierskim udało się wymienić więźbę dachową i pokryć blachą dach na " starej szkole." Ta kosztowna inwestycja była kontrolowana przez zespół konserwatorów z Urzędu Wojewódzkiego w Tarnobrzegu.

• Rok szkolny 1994/ 1995 :

W tym roku szkolnym zostały powołane przez dyrektora szkoły nowe zespoły nauczycielskie , których zadaniem jest usprawnienie pracy dydaktyczno- wychowawczej, służenie pomocą i radą gronu pedagogicznemu w rozwiązywaniu problemów i konfliktów szkolnych. Są to następujące zespoły: kierowniczy, wychowawczy, do spraw opieki zdrowotnej i socjalny.

Po raz pierwszy wraz z całą Polską Szkoła Podstawowa w Baranowie Sandomierskim uczestniczyła w międzynarodowych akcjach ekologicznych " Clean up the world" czyli w wielkim sprzątanii świata i Światowym Dniu Ziemi . Zgodnie z hasłem przewodnim tych akcji " Myśl globalnie - działaj lokalnie" uczniowie naszej szkoły wraz z nauczycielami przystąpili do sprzątania terenów wokół szkoły i sadzenia drzewek . Do ogólnego sprzątania Baranowa dzieci i młodzież zachęciła wszystkich mieszkańców miasteczka. Na specjalnie zorganizowanych apelach członkowie LOP przedstawili historie tych akcji i ich główne cele, ukazali aktualne zagrożenia środowiska naturalnego Ziemi

Od 26 września do 10 października była prowadzona w naszej szkole wizytacja kuratorska w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej za lata 1991 - 1994. Wszyscy uczniowie i nauczyciele starali się pokazać naszą szkołę z jak najlepszej strony. Pani wizytator mgr Maria Lubczyńska zobaczyła i oceniła pracę dyrektora szkoły, wychowawców, nauczycieli, wszystkie działające szkolne organizacje. Odwiedziła także uczniów na niektórych zajęciach lekcyjnych. Na końcowym podsumowaniu wypadliśmy na piątkę z plusem.

Na zakończenie I semestru po raz pierwszy w historii naszej szkoły Samorząd Uczniowski zorganizował Szkolny Kiermasz Prac Uczniowskich. Na czternastu stoiskach klasowych, pięknie udekorowanych i pomysłowo przygotowanych z licznymi hasłami reklamującymi imprezę szkolną, uczniowie prezentowali ponad tysiąc prac plastycznych, hafciarskich, technicznych i kulinarnych do sprzedaży. Rodzice licznie odpowiedzieli na niecodzienną formę aktywności dzieci młodzieży. Poszczególne stoiska były oblegane przez rodziców, którzy mieli jedyną i niepowtarzalną okazję być klientami swoich dzieci. Uzyskane ze sprzedaży pieniądze przeznaczono na dofinansowanie wycieczek szkolnych i zakup niezbędnego sprzętu sportowego.

Po raz pierwszy chętni uczniowie z naszej szkoły wzięli udział w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym " Kangur Europejski ". Dwunastce najlepszych komitet organizacyjny pisemnie pogratulował udanego uczestnictwa i życzył dalszych sukcesów w kolejnych edycjach konkursu.

Tegoroczni absolwenci w podziękowaniu za uzyskaną wiedzę i wychowanie, za wiele chwil mile spędzonych w naszej szkole jako dar serca zakupili dla naszej szkoły drukarkę komputerową. Dzięki nim mamy nowy i kompletny zestaw komputerowy.

Gorący czas wakacji zaowocował kolejnymi inwestycjami : mamy już dach na "nowej szkole" i komin do centralnego ogrzewania na gaz. To wszystko dzięki finansowemu wsparciu ze strony "przyjaciół szkoły"- władz lokalnych i kuratorskich oraz Europejskiego

Funduszu Rozwoju Wsi "Phare". Szkoła wymaga jeszcze wielu prac modernizacyjnych. Niezbędny jest dach na "przewiązce szkolnej" i myślimy o przyszłej, z prawdziwego zdarzenia sali gimnastycznej.

• Rok szkolny 1995 / 1996 :

Od 1 września rozpoczął w naszej szkole pracę pedagog szkolny . Jest nim p. mgr Renata Zbyrad z Wojewódzkiej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Tarnobrzegu.

Na wojewódzkich obchodach święta nauczycielskiego - Dnia Komisji Edukacji jedenastu wyróżniających się w województwie tarnobrzesckim nauczycieli otrzymało nagrodę Ministra Edukacji Narodowej II stopnia. Wśród nagrodzonych był i nasz dyrektor - p. mgr Alina Lis.

Na nadzwyczajnych posiedzeniach rady pedagogicznej mieliśmy ważnych gości: prof. dr hab. Juliana Radziejwicz - Rzecznika Praw Dziecka w towarzystwie redaktora naczelnego Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych - p. Jerzego Szmaglewskiego oraz doradcę metodycznego z Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia w Tarnobrzegu . Rzecznik praw dziecka wiele uwagi poświęcił edukacji alternatywnej i innowacjom mikrosystemowym, a doradca kształcił nas w zakresie celów operacyjnych na zajęciach lekcyjnych.

Uczniowie klas VIII dwukrotnie na wiedzy o społeczeństwie brali udział w "lekcji praktycznego i świadomego obywatelstwa". Za zgodą dyrekcji szkoły zostały przeprowadzone szkolne wybory. Młodzież " wybierała" prezydenta RP i " głosowała " w referendum uwłaszczeniowym , tak jak to robili ich rodzice i opiekunowie na prawdziwych wyborach.

• Rok szkolny 1996 / 1997 :

Od 1 września 1996 r. nowym wicedyrektorem w naszej szkole została pani mgr Eugenia Kołek po odejściu na emeryturę długoletniego zastępcy p. Janiny Nowak. W nowym roku szkolnym grono pedagogiczne składa się z 37 nauczycieli pracujących w Szkole Podstawowej w Baranowie Sandomierskim i 3 punktach filialnych w Suchorzowie, Dymitrowie Dużym i Skopaniu.

Tradycją szkoły stały się spotkania naszych zuchów i harcerzy z najmłodszą grupą dzieci z Domu Dziecka w Skopaniu . Do spotkania w tym roku szkolnym nasi uczniowie bardzo solidnie się przygotowali, organizując zbiórkę zabawek i bajeczek, ciekawą część artystyczną, oryginalne prezenty i skromny poczęstunek. Na zakończenie odbyła się wspólna zabawa. Wyrazem wdzięczności dla uczniów i ich opiekunów za spotkanie były osobiste podziękowania Dyrektora Domu Dziecka w Skopaniu.

Uczennice klasy VIII " b" wzięły udział w wojewódzkim konkursie pt. " Województwo tarnobrzesckie - wczoraj, dziś i jutro." Ich monografia o przeszłości, teraźniejszości i przyszłości Baranowa Sandomierskiego , będąca wspólną pracą uczniów i nauczycieli: historyka, geografa i polonisty znalazła uznanie w oczach jury konkursu i została wyróżniona na specjalnym spotkaniu laureatów w WDK w Tarnobrzegu.

Uczennice z klasy VII "a" pod opieką szkolnego biologa na Wojewódzkim Festiwalu Piosenki Ekologicznej zdobyły II miejsce .

W dniach 19 i 22 maja 1997 r. w klasach VIII na zajęciach z wiedzy o społeczeństwie w ramach obywatelskiego uświadamiania i za zgodą Dyrekcji Szkoły odbyło się "szkolne referendum konstytucyjne". Wyniki naszego referendum były zgodne z wynikami głosowania w mieście i gminie, a nawet w województwie.

W dniach 5 i 6 czerwca 1997 r. uczniowie klasy VII "a" zostali wytypowani do badania wyników z przedmiotów humanistycznych i ścisłych, zarządzonych przez MEN w

województwie tarnobrzeskim. Po ogłoszeniu wyników okazali się dobrze przygotowani do przyszłorocznych egzaminów wstępnych do szkół średnich.

W tym roku szkolnym przeprowadzono wiele prac remontowych w budynku " starej i nowej" szkoły / malowanie pomieszczeń i korytarzy, wymiana stolarki podłogowej i drzwiowej , adaptacja pomieszczeń dla potrzeb socjalnych/ i inwestycji / rozpoczęcie budowy sali gimnastycznej z prawdziwego zdarzenia - wykonanie fundamentów/.

• **Rok szkolny 1997 / 1998 :**

W wojewódzkim konkursie " Dziedzictwo kulturowe w regionie - tradycja przyszłości" w kategorii szkół podstawowych I miejsce zajęła nasza szkoła. Prace uczniowskie związane z dawną kulturą lasowiacką zostały wykonane pod twórczą opieką szkolnych plastyków i członkiń zespołu " Lasowiaczki". Autorzy nagrodzonych prac otrzymali dyplomy i nagrody rzeczowe, a nasza szkoła puchar kuratora.

W dniach 18 i 19 września 1997 r. uczniowie klas: VIII "a" i VIII "b" głosowali na partie, stronnictwa i sojusze polityczne w ramach szkolnych wyborów parlamentarnych. Wybory poprzedziły zajęcia na wiedzy o społeczeństwie i przygotowane okolicznościowe gazetki pod kierunkiem nauczyciela wychowania obywatelskiego i uczniów.

W dniu 16 listopada 1997 r. odbył się w Szkole Podstawowej w Baranowie Sandomierskim Sejmik Uczniów Miasta i Gminy, którego celem był wybór przedstawiciela gminy do Parlamentu Dzieci i Młodzieży Województwa Tarnobrzeskiego. Organizatorem sesji były władze samorządowe. Przedstawiciele samorządów uczniowskich z poszczególnych szkół naszej gminy dzielili się doświadczeniami , zgłaszali postulaty do Burmistrza Miasta i Gminy i zastanawiali się na wyborem godnego reprezentanta. " Młodzieżowym Posłem" z naszej gminy została uczennica ze Szkoły Podstawowej w Woli Baranowskiej.

Na zakończenie I półrocza Samorząd Uczniowski wraz z opiekunami zorganizował kolejny kiermasz prac uczniowskich pod hasłem " Zbieramy pieniądze na wyposażenie nowej sali gimnastycznej". Uczniowie z klas I - VIII sprzedawali rodzicom, kolegom i koleżankom swoje prace. Była to prawdziwa lekcja przedsiębiorczości. Całkowity dochód został przeznaczony na zakup sprzętu sportowego do przyszłej hali sportowej.

W dniach 1 - 3 maja obchodziliśmy wraz z mieszkańcami Baranowa Sandomierskiego po raz pierwszy " Baranowską Wiosnę Kulturalną". Uczniowie naszej szkoły bardzo wyraźnie zaznaczyli swój udział, występując w licznych występach artystycznych, zawodach sportowych i konkursach plastycznych. Sprzedawali również swoje prace wykonane na zajęciach z techniki miejskim kiermaszu.

Po raz pierwszy w historii szkoły nasi uczniowie i nauczyciele wyjechali na wycieczkę zagraniczną do Europy Zachodniej. Nasza grupa turystyczna w dniach od 6 do 13 czerwca 1997 r. zwiedzała Paryż i jego zabytki. Przy okazji przejechała pół Europy i mogła podziwiać wiele krajów z okien autokaru. Pomysłodawcą wyjazdu i jego organizatorem była nasza pani romanistka.

• **Rok szkolny 1998 / 1999:**

W dniu 1 września 1998 r. została oddana od użytku wyremontowana kuchnia szkolna. Remont objął pomieszczenie główne, pokój socjalny i zaplecze kuchenne. Zakupiono nowe meble, sprzęty i urządzenia kuchenne. Tak odnowiona i wyposażona kuchnia spełnia surowe wymogi sanitarne.

W dniu 29 września 1998 roku nastąpiło uroczyste otwarcie nowej sali gimnastycznej. Na tę szczególną uroczystość zostało zaproszonych wielu gości: władze samorządowe na czele z

Burmistrzem Miasta i Gminy, władze wojewódzkie na czele z Przewodniczącym Sejmiku Województwa Tarnobrzskiego, Dyrektorem Generalnym Urzędu Wojewódzkiego i Kuratorem Oświaty oraz przedstawicielem z Kancelarii Prezydenta RP. W uroczystości nie zabrakło również rodziców, emerytowanych nauczycieli naszej szkoły, mieszkańców miasta i dyrektorów placówek oświatowych z całej gminy. Aktu poświęcenia obiektu dokonał proboszcz parafii baranowskiej, a symboliczną wstęgę przecinali uczniowie, nauczyciele, rodzice i goście. W pięknej i ambitnej części artystycznej cała społeczność uczniowska dziękowała wszystkim za "wspaniały dar serca." Zaproszeni goście podziwiali piękne wnętrza hali sportowej, która będzie służyć w przyszłości mieszkańcom nie tylko miasta, ale i całej gminy. Na zakończenie uroczystości wszyscy obecni zostali zaproszeni na skromny poczęstunek.

9 października 1998 r. w klasach VIII odbyły się kolejne prawyборы. Tym razem były to wybory samorządowe. Uczniowie ostatnich klas naszej szkoły wybierali za zgodą Dyrektora na zajęciach z wiedzy o społeczeństwie przyszłych radnych miejskich, powiatowych i wojewódzkich. Uczniowie przeżyli prawdziwą lekcję demokracji, gdyż głosowali w prawdziwym lokalu wyborczym, który mieścił się w naszej szkole. Podane wyniki prawyborów szkolnych porównywano później z wynikami prawdziwego głosowania.

16 grudnia po raz pierwszy w naszej szkole odbył się szkolny konkurs muzyczny pt. " Leć kolędo leć...". Jego organizatorem była szkolna drużyna harcerska i jej opiekunowie. Do eliminacji konkursowych przystąpiło 73 uczniów w 3 grupach wiekowych i 2 kategoriach. Specjalna komisja po burzliwych obradach wyłoniła zwycięzców, którym zostały wręczone nagrody i upominki na apelu Bożonarodzeniowym. Organizatorzy postanowili, że ten konkurs stanie się odtąd tradycją naszej szkoły.

Od 10 lutego 1999 r. mamy w naszej szkole kompletnie wyposażoną pracownię komputerową z dziesięcioma stanowiskami uczniowskimi i jednym stanowiskiem nauczycielskim. Mieści się ona w nowym budynku hali gimnastycznej w sali nr 15. Jej opiekunem została nasza pani od techniki i informatyki. Poszerzyły się również i nasze horyzonty, gdyż mamy dostęp do internetu.

W wojewódzkim konkursie " Rodzina jako ogniwo i gniazdo narodu", zorganizowanym przez władze świeckie i kościelne województwa święciły triumfy uczennice Szkoły Podstawowej w Baranowie Sandomierskim. Nagrodę GRAND PRIX i I miejsce w kategorii opowiadania zdobyła Ilona Widuch z klasy V "b", która wyjedzie wraz z opiekunem - naszą panią polonistką na 10 - dniową wycieczkę do Rzymu. II miejsce w tej samej kategorii zdobyła Ewa Grabska z klasy VIII "a", która w nagrodę wyjedzie w wakacje na warsztaty twórcze w Bieszczady.

Niecodzienną i również pierwszą w historii szkoły imprezę przeżyliśmy w dniu 7 grudnia 1998 r. W nowo oddanej sali gimnastycznej odbyła się Mikołajkowa Spartakiada Sportowa, w której udział wzięły drużyny wszystkich klas. Dzieci i młodzież zaprezentowała nie tylko talenty sportowe, ale również pomysłowość i oryginalność przy prezentacji drużyn klasowych. Na zakończenie imprezy niecodzienny gość - święty Mikołaj rozdawał wszystkim prezenty.

Po raz pierwszy także nasi uczniowie wyjechali na tzw. " zieloną szkołę" do Czarnego Dunajca w dniach od 7 do 13 kwietnia 1999 r. 30 dzieci i 3 opiekunów - nauczycieli przemierzało szlaki górskie w polskich i słowackich Tatrach. Do Baranowa Sandomierskiego wrócili pełni wrażeń.

3 maja dożyły się ponownie Wiosenne Dni Baranowa. Z profesjonalnym programem artystycznym wystąpiła na nim również i nasza szkoła podstawowa. Nasz program nie miał sobie równych. Były w nim tańce ludowe i nowoczesne, piosenki polskie i zagraniczne, układy choreograficzne i występy judoków. Do takiego efektu przyłożyli się wszyscy i uczniowie, i nauczyciele, i Dyrekcja Szkoły.

W dniach 25 i 26 maja kolejne już odbyły się Szkolne Egzaminy Kompetencyjne dla uczniów klas VIII z przedmiotów humanistycznych i ścisłych. Uczniowie ocenili testy jako trudne, choć te z języka polskiego były łatwiejsze. Wyniki, które przysłano 9 czerwca z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie potwierdziły wysoki poziom wiedzy i umiejętności naszych ósmoklasistów, co zadowoliło wszystkich zainteresowanych: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Na apelu kończącym rok szkolny 1998 / 1999 z ogromnym żalem pożegnaliśmy uczniów klas VIII, którzy odeszli do wybranych szkół średnich, uczniów klas VI, którzy w przyszłym roku szkolnym staną się uczniami baranowskiego gimnazjum i p. mgr Alinę LIS - długoletniego dyrektora naszej szkoły. Od 1 września 1999 r. będzie ona zarządzać nową placówką oświatową w naszym mieście - trzyletnim publicznym gimnazjum. Szkoła Podstawowa w Baranowie Sandomierskim z 8 - wydziałowej stanie się 6- wydziałową, do której uczęszczać będą tylko uczniowie z klas I - VI i jeszcze przez jeden rok klasy VIII.

• Rok szkolny 1999/ 2000 :

Uroczysty apel inauguracyjny nowy rok szkolny i działalność w nowej strukturze organizacyjnej rozpoczęliśmy z nowymi władzami szkolnymi. Nowym Dyrektorem Publicznej Szkoły Podstawowej w Baranowie Sandomierskim została p. mgr Eugenia Kołek, dotychczasowy w niej zastępca. Nowym vice Dyrektorem została p. mgr Grażyna Solarska - nauczyciel nauczania początkowego.

Po raz drugi w naszej szkole w dniu 17 grudnia 1999 r. odbył się z ramienia szkolnej drużyny ZHP konkurs kolęd i pastorałek. Licznie zgromadzona publiczność rzeświście oklaskiwała wykonawców ze wszystkich klas - solistów i zespoły. Ogółem wystąpiło 57 uczniów w kategorii klas młodszych i starszych. Poziom konkursu był bardzo wysoki, a wszyscy wykonawcy z ogromnym zaangażowaniem potraktowali swój w nim udział. Oklaskom i bisom nie było końca.

Na apel ZHP szkolna drużyna harcerska zorganizowała w naszej szkole w dniach 24 i 25 lutego 2000 r. akcję charytatywną pt. " Grosik 2000". Nasi harcerze zbierali wśród uczniów dobrowolne datki pieniężne na rzecz dzieci - małych pacjentów CZD, oczekujących na przeszczep wątroby. W dniu 2 marca 2000 r. na ręce przedstawiciela Komendy Hufca ZHP w Tarnobrzegu przekazaliśmy 247,50 zł zebranych w ramach V edycji akcji " Grosik", zaś w dniu 10 marca 2000 r. na spotkaniu władz samorządowych z harcerzami z całej gminy nasza drużynowa otrzymała dyplom uznania dla harcerzy, którzy zebrali największą ilość pieniędzy w tegorocznej akcji w tarnobrzescim Hufcu. Byliśmy nimi my - harcerze ze Szkolnej Drużyny Harcerskiej " Pantery" w Baranowie Sandomierskim.

Po raz kolejny rocznicowe obchody święta Konstytucji 3 maja uświetniła swoim programem artystycznym : montażem poetycko muzycznym nasza szkoła. Uczniowie pod artystyczną opieką historyka i muzyka szkolnego wystawili na deskach MGOK w Baranowie Sandomierskim część patriotyczno - religijną. W godzinach popołudniowych uczniowie i nauczyciele uczestniczyli w zawodach sportowych i pokazach strażackich na stadionie miejskim.

W 4 i 5 czerwca 2000 r. odbył się Szkolny Kiermasz Książki, którego organizatorem była nasza pani bibliotekarka. Uczennice z Aktywu Bibliotecznego sprzedawały książki, przyniesione przez uczniów jako dar dla szkoły. Za zebrane z kiermaszu pieniądze zakupione zostały do biblioteki szkolnej potrzebne lektury

23 i 24 maja nasi ósmoklasiści po raz ostatni zmagali się testami kompetencji z 2 przedmiotów : języka polskiego i matematyki. Testy te również można nazwać historycznymi, gdyż po raz ostatni w historii polskiego szkolnictwa pisali je uczniowie klas VIII, w tym także w naszej szkole.

W gminnym konkursie na najbardziej usportowioną szkołę podstawową i gimnazjum w gminie bezapelacyjnie zwyciężyła nasza szkoła. Okazaliśmy się najlepsi wśród 11 szkół w gminie Baranów Sandomierski.

21 czerwca 2000 r. odbyła się wzruszająca, choć bardzo smutna uroczystość - po raz ostatni w historii naszej szkoły i polskiego szkolnictwa żegnaliśmy uczniów klas VIII - historyczny rocznik ostatnich absolwentów 8 - wydziałowych szkół podstawowych. Łzom i pożegnaniom ze strony władz szkolnych, wychowawców, nauczycieli i młodszych kolegów i koleżanek nie było końca.

W dniu 23 czerwca odbyło się uroczyste zakończenie szczególnego roku szkolnego 1999/2000, ostatniego w XX wieku i II tysiącleciu. Żegnaliśmy na nim uczniów klas VI, którzy stali się naszymi kolejnymi absolwentami w tym roku szkolnym. Apel był zarazem pożegnaniem historycznego roku szkolnego w tym wieku i tysiącleciu.

Nasi absolwenci, ci starsi i ci młodszy ślubowali godnie reprezentować naszą szkołę, realizować wpajane przez szkołę podstawową wartości i poszerzać zdobytą tutaj wiedzę i umiejętności.

" Nieście więc wiedzy pochodnię na czele
I nowy udział bierzcie w wieków dziele.

Przyszłości podnoście gmach.

Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy,
Choć macie sami jeszcze doskonalsze wznieść,

Na nich się jeszcze święty ogień żarzy,
I miłość ludzka stoi tam na straży.

I wy winniście im cześć!"

/ Adam Asnyk/

IV. BIBLIOGRAFIA.

1. Kronika szkolna - " Historia Szkoły Trywialnej w Baranowie Sandomierskim zaprowadzona w roku 1877 i zakończona w roku 1932 ."
2. Kronika szkolna - " Historia Publicznej Siedmioklasowej Szkoły Powszechnej w Baranowie Sandomierskim od 1939 roku do 1972 roku."
3. Kronika szkolna - " Kronika Zbiorczej Szkoły Gminnej w Baranowie Sandomierskim od 1973 roku do 1990 roku ."
4. Kronika szkolna - " Kronika Publicznej Szkoły Podstawowej w Baranowie Sandomierskim od 1991 roku do 1999 roku."
5. Kronika szkolna - " Kronika Publicznej Szkoły Podstawowej w Baranowie Sandomierskim od 2000 roku."
6. " Uczniowska kronika miasta i okolic Baranowa Sandomierskiego z 1982 roku."
7. "Księga protokołów Szkolnego Koła PCK przy 7- klasowej Publicznej Szkole Powszechnej w latach 1934 - 1939 ".
8. "Księga protokołów Szkolnego Koła LOPP w Baranowie w latach 1935 - 1947 ".
9. ks. mgr Henryk Stochel : " Dzieje miasta i parafii Baranów Sandomierski w dwudziestolecie przyczółka mostowego na Wiśle." / z 1964 roku./
10. Alina Szymczyk : "Baranów Sandomierski i okolice - dawno i dziś." Stowarzyszenie Miłośników Kultury " Ziemia Sandomierska" Baranów 1993